

жито отъ чужбина. Той виждалъ ясно, че при война, при блокада, германскиятъ народъ ще биде подложенъ на изгладняване. Необходимо било да се намѣри растение, което да расте при северния студенъ климатъ — и на сухо, и на влажно, и на слаба почва, — растение, което да зрѣе при условия, при които пшеницата не вирѣе. Фридрихъ Велики оценилъ на време качествата на донесеното отъ Америка растение (картофитъ) и се погрижилъ за неговото разпространение, макаръ че всички учени и вещи люде отъ онова време му противодействвали. Брандебургската академия на науките, напр., се произнесла, чѣ ако картофитъ се разпространява въ Германия, ще настѫпи гладъ, защото тъ ще измѣстятъ пшеницата.

Днесъ картофътъ е растението на германската сѫдба; картофитъ сѫ народна храна за цѣлия германски народъ, благодарение предвидливостта на единъ великъ монархъ, въпрѣки противодействието на учените и на народа.

Картофитъ, подземнитъ грудки, днесъ сѫ храна за милиони хора, защото съдѣржатъ нищесте или скорбѣла около 20%, азотни вещества до 2% и витамини. Количество на витамините въ картофитъ намалява постепенно съ времето. Старитъ картофи презъ пролѣтъта иматъ много по-малко витамиини отъ младитъ, наскоро извадени картофи. Но картофитъ не служатъ само на хората за храна. Тамъ, где сѫ евтини, тѣ се използватъ за изхранване и огояване на домашнитъ животни. Отъ нищестето на картофитъ се произвежда спиртъ, който се употребява за медицински цели, за пиене и като гориво. Растението картофъ натрупва резервна храна — нищестето — въ своитъ подземни грудки не за туй, защото тая храна е потрѣбна на хората; природата се е погрижила да набави резервна храна за бѫдещитъ растения, които се получаватъ чрезъ засѣване на картофени грудки.